

Η λέξη «εφημερίδες» χρησιμοποιήθηκε από τους στρατηγούς του Μεγαλέξανδρου, στην εκστρατεία του στην Ασία (331 – 323 π.Χ.). Ήταν ανακοινώσεις με πληροφορίες από την πατρίδα. Γύρω στα 59 π.Χ., με διαταγή του Ιουλίου Καίσαρα, η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία εξέδιδε σε αντίγραφα τις κρατικές αποφάσεις. Ήταν σκαλισμένες σε μέταλλο ή πέτρα και αναρτημένες σε δημόσιους χώρους. Χειρόγραφα «δελτία ειδήσεων» κυκλοφορούσαν ανάμεσα στους Κινέζους κυβερνητικούς υπαλλήλους, στα τέλη της δυναστείας των Χαν (Β' με Γ' αιώνα). Στα 713, εμφανίστηκε το «Δελτίο της κυβέρνησης» της δυναστείας των Τανγκ: χειρόγραφο σε μεταξωτό ύφασμα. Τα πρώτα ιδιωτικά «φύλλα ειδήσεων» κυκλοφόρησαν στο Πεκίνο, στα 1582.

Ήδη, από το 1556, η κυβέρνηση της Βενετίας ξεκίνησε να πουλά, σε χειρόγραφα αντίτυπα, μηνιαία φύλλα ειδήσεων. Η ιδέα πέρασε και στην υπόλοιπη Ευρώπη. Οι εκδόσεις δημοσίευαν μόνο ό,τι συνέφερε τα κράτη. Στα τέλη του αιώνα, η κυκλοφορία εφημερίδων είχε γενικευτεί. Περιείχαν και κουτσομπολιά, καθώς και φανταστικές ιστορίες που δεν έβλαπταν τις κυβερνήσεις. Και, σιγά σιγά, έκαναν την εμφάνισή τους τυπωμένες (από τη μια πλευρά του χαρτιού) κι όχι πια χειρόγραφες.

Η πρώτη εφημερίδα με τη σημερινή έννοια είναι η γερμανική «Avisa Relation oder Zeitung» που εκδόθηκε από τον Λούκας Σούλτε στο Wolfenbuttel στα 1609 «με γεγονότα που συνέβησαν μέχρι τις 15 Ιανουαρίου».

Η διάδοση των εφημερίδων διευκολύνθηκε ιδιαίτερα από τη στιγμή που η τεχνολογία επέτρεψε να τυπώνονται και οι δυο όψεις του χαρτιού, με αποτέλεσμα την κατακόρυφη πτώση του κόστους. Ο εμπλουτισμός της ύλης με σκανδαλοθηρικό υλικό, ιστορίες για μάγισσες και εκτενείς περιγραφές φυσικών καταστροφών, τις έκανε δημοφιλείς. Όταν οι εκδότες κατάλαβαν ότι η αντιπολιτευτική ειδησεογραφία ενδιέφερε τους αναγνώστες, ξεκίνησε αγώνας δρόμου, ώστε οι εφημερίδες να καταγράφουν τα γεγονότα της μιας μέρας και να τα δημοσιεύουν την επομένη, πριν να προλάβουν οι κυβερνητικοί υπάλληλοι να τα μπλοκάρουν. Ήταν γύρω στα 1703, όταν ξεκίνησαν οι αγώνες για την ελευθερία του Τύπου.

(τελευταία επεξεργασία, 20.10.2010)

